

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
проф. О.В. Власенко

“ _____ ” _____ 2016 р.

**«Написання, фінансування та управління науковими проектами,
реєстрація прав інтелектуальної власності»**
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 229 Громадське здоров'я
(код і найменування спеціальності)

спеціалізації Написання, фінансування та управління науковими
проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності

2016 рік
Вінниця

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор медичних наук, професор Сергета І.В.,
кандидат медичних наук, доцент Харковенко Р.В.

РЕЦЕНЗЕНТИ: доктор медичних наук, професор,
Очередько О.М.

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри загальної гігієни та екології
14 березня 2017 року, протокол № 10

Схвалено вченою радою Вінницького національного медичного університету
ім. М.І. Пирогова

Протокол від « _____ » _____ 2016 р. № _____

Вчений секретар _____ (Серебрянікова О.А.)

ВСТУП

Програма підготовки докторів філософії складена на основі Закону України «Про вищу освіту» та відповідно до Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), Положення про підготовку докторів філософії та докторів наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова від _____ 2016 року

Програма вивчення навчальної дисципліни “Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності” складена відповідно до освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова на третьому (освітньо-науковому) рівні

галузі знань _____ 22 Охорона здоров'я _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____ 222 Медицина _____
(код і найменування спеціальності)

спеціалізації “Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності”

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації, і розрахована на 1,5 кредитів, які засвоюються протягом 1 років.

Предметом вивчення даного курсу є вивчення особливостей організації наукової діяльності на сучасному етапі розвитку суспільства, вивчення можливостей державної і міжнародної дослідницької інфраструктури, методів залучення до світового дослідницького простору, фінансового забезпечення наукової та науково-технічної діяльності, методології проектного менеджменту, реєстрації прав інтелектуальної власності

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

- 1. Написання, фінансування та управління науковими проектами.**
- 2. Реєстрація прав інтелектуальної власності.**

Міждисциплінарні зв'язки: методологія наукової діяльності, Усна та письмова презентація результатів дослідження, публікаційна активність та наукометричні бази даних, сучасні інформаційні технології в медицині, гігієна та екологія, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я, громадське здоров'я, менеджмент охорони здоров'я, міжнародний маркетинг, медична статистика.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни “**Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності**” є ґрунтовне вивчення аспірантами та іншими категоріями осіб, які навчаються, теоретико-методологічних основ наукового дослідження, оволодіння комплексною методикою самостійного наукового дослідження в галузі медичних наук, оволодіння методикою написання та управління науковими проектами, навичками залучення джерел фінансування наукових проектів, підготовки проектних пропозицій, формування міждисциплінарних проектних команд, здійснення ефективного проектного менеджменту та сприяння академічній мобільності науковців.

1.2. До основних завдань навчальної дисципліни слід віднести:

- ознайомлення аспірантів та інших категорій осіб, які навчаються, з теоретико-методологічними засадами сучасної медичної науки, її понятійно-термінологічним апаратом, особливостями процесу наукового пізнання, основними методами та засобами наукового дослідження з комплексу проблем теоретичної, клінічної та профілактичної медицини, вимогами до оприлюднення, оформлення та апробації результатів наукового дослідження,
- формування умінь і навичок проведення самостійного наукового дослідження, відпрацювання умінь і навичок щодо складання програми дослідження, підбору інформаційних джерел, вибору методики і методів досліджень, аналізу та узагальнення результатів, оформлення матеріалів дослідження, публікації та апробації основних положень самостійної науково-дослідної роботи,
- закріплення набутих знань, умінь і навичок щодо методики дослідження, написання наукових статей та дисертаційних робіт, оформлення наукових впроваджень,
- оволодіння методикою написання та управління науковими проектами, навичками залучення джерел фінансування наукових проектів, підготовки проектних пропозицій, формування міждисциплінарних проектних команд, здійснення ефективного проектного менеджменту та сприяння академічній мобільності науковців. тощо.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у освітньо-науковій програмі).

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії **компетентностей:**

– *інтегральні:*

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

– *загальні:*

Здатність до підвищення професійної кваліфікації
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел
Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.
Здатність розробляти та управляти проектами
Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт

– *спеціальні (фахові, предметні):*

Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю

Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези

Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження

Здатність обирати методи та критерії оцінки (кінцеві точки) дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.

Здатність до лідерства, керування колективом.

Дотримання етики та академічної доброчесності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

III - Компетентності випускника

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.				
Загальні компетентності				
1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Закономірності когнітивних процесів • Стратегію освіти протягом життя • Методи продуктивного навчання • Теорія ціннісних орієнтацій та мотивації особистості • Основи риторики • Основи тайм-менеджменту 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Оперувати філософськими категоріями та доктринами • Використовувати методи самонавчання • Оцінювати рівень мотивації • Постійно удосконалювати свій освітній та загальнокультурний рівень 	Визначати ціннісні орієнтації та мотиваційний рівень особистості, Здатність до самонавчання та самореалізації Здатність до ефективної організації власного часу	Формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору Розвиток когнітивних можливостей. Здатність до самонавчання та самореалізації
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Основи бібліографічного пошуку • Перелік наукометричних баз та їх значущість • Провідні інформаційні ресурси для пошуку інформації • Сучасні інформаційні технології 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Використовувати сучасні інформаційні технології для пошуку та обробки інформації • Проводити інформаційний пошук • Аналізувати та адекватно трактувати дані з іншомовних джерел інформації 	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та обробки інформації Вести дискусію в сфері аналіз інформативності наукових даних	Здатність до повного та різностороннього пошуку інформації, Відповідальність за адекватну оцінку та трактування отриманих у результаті пошуку даних.
3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Закономірності розвитку науки • Етапи та закономірності когнітивного процесу • Етапи дослідницького процесу Основи та умови креативності 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Аналізувати дані, отримані з інформаційних джерел 	Комунікації з науковими керівниками, колегами та партнерами під час обговорення проблем, пошуку шляхів їх вирішення	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез.

4. Здатність розробляти та управляти проектами	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Системи освітніх та наукових грантів на національному та міжнародному рівні • Умови участі та технологію підготовки заявки на грант • Технологію розробки проекту 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Проводити пошук грантових програм • Підготувати проект відповідно до форми заявки • Підготувати заявку до участі у конкурсі на отримання фінансової підтримки 	Пошук партнерів для формування консорціуму. Володіння термінологією, використання письмових мовних компетенцій рідною та іноземною мовою для обґрунтування проекту та оформлення заявки на грант	Самостійний пошук, систематизація даних, відповідальне ставлення до розробки проекту.
5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • особливості сприйняття різних цільових аудиторій; • основи менеджменту конфліктів основи риторики та теорії аргументації • Професійну лексику та термінологію відповідно до спеціальності та спеціалізації (напрямку підготовки) • Іноземну мову на рівні не нижче B2 • розмовні штампи ділового етикету й мовної поведінки; 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • представляти наукові результати рідною та англійською мовами в усній та письмовій формах; • вести комунікації з різними цільовими аудиторіями • виконувати різні соціальні ролі, • володіти культурою мовлення, методами аргументації 	Здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів Володіння вербальними та невербальними навичками спілкування. Взаємодія в колективі для виконання завдань	Постійне вдосконалення іноземної мовної культури. Поширення наукових досягнень та ідей
6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • стандарти якості • критерії оцінки якості • форми і методи оцінки результатів освітньої та наукової діяльності 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • проводити моніторинг освітнього та наукового процесу, • застосовувати ефективні методи оцінки когнітивної сфери • розробляти пропозиції щодо його удосконалення 	Взаємодія, співробітництво з колегами та керівництвом, студентами	Покращення результатів власної діяльності і результатів діяльності інших Індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії.
Спеціальні (фахові) компетенції				
1.Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Зміст дисципліни (за спеціалізацією) відповідно до майбутньої професійної діяльності • Ключові концепції за напрямом наукового 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Аналізувати основні теорії та концепції за напрямом дослідження • Інтерпретувати результати досліджень за обраним науковим 	Формулювання власного судження та участь у дискусіях щодо основного змісту, методів, овітніх досягнень за напрямом наукового дослідження	Безперервне самонавчання і самовдосконалення.

	дослідження • Пріоритетні напрямки розвитку науки та медицини	напрямом		
2.Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези	Знати: • Інформаційні світові ресурси • Сутність дослідницького процесу • Сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження • Новітні методи дослідження, їх інформативність, специфічність та чутливість	Вміти: • Проводити критичний аналіз сучасної наукової літератури • Адекватно оцінювати досягнення та обмеження досліджень за обраним науковим напрямом • Визначати ступінь вирішення проблем та потреби сучасної науки та медицини	Використання інформаційних ресурсів для отримання інформації. Комунікації та дискусії з фахівцями в певній галузі наукової діяльності	Використовувати сучасні інформаційні технології для проведення наукового пошуку Володіння методологією наукового дослідження для коректного формулювання гіпотез та дослідницьких питань
3.Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження	Знати: • Методологію наукових досліджень • Принципи генерування статистичних та наукових гіпотез • Технологію формулювання дослідницького питання • Види систематичних помилок, способи їх запобігання	Вміти: • Формулювати дослідницьке питання та гіпотези • Визначати дизайн дослідження • Розробляти план дослідження • Оцінювати вплив факторів, що вмішуються • Передбачувати системні помилки	Аргументація та доказ переваг розробленого проекту. Ведення дискусій щодо мети та завдань наукового проекту Використовувати знання та вміння з методології наукових досліджень для пошуку партнерів	Ініціативність, самостійність, відповідальність, Запобігання систематичних помилок при виконанні наукового дослідження
4.Здатність обирати методи та критерії оцінки (кінцеві точки) дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.	Знати: • Сучасні методи дослідження • Біомаркери різних процесів та станів, їх інформативність Інформативні критерії оцінки процесів, функцій, явищ	Вміти: • Обирати методи дослідження, адекватні для досягнення мети та завдань наукового проекту • Інтерпретувати результати різних методів досліджень	Аргументація переваг обраних методів дослідження. Обговорювати інформативність методів дослідження з науковою спільнотою, можливість їх вдосконалення та комбінування	Самостійний вибір адекватних методів дослідження
5.Володіння сучасними методами наукового дослідження	Знати: • Специфічність та чутливість різних методів дослідження • Методики досліджень за	Вміти: • Використовувати сучасні методи дослідження • Використовувати	Навчатися методам та методикам дослідження, обмінюватися інформацією та передавати знання колегам.	Самостійне виконання наукового дослідження Точність та відтворюваність результатів дослідження

	тематикою наукового проекту, їх можливості та обмеження	методики дослідження • Модифікувати та поліпшувати методики дослідження		
6.Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення	Знати: • Основи біостатистики • Методи статистичного аналізу • Представлення результатів статистичної обробки даних	Вміти: • Обґрунтовувати розмір вибірки • Формулювати статистичні гіпотези • Адекватно використовувати методи статистичного аналізу	Обґрунтування обр них методів аналізу та обговорення триманих даних	Відповідальність за проведення аналізу даних Отримання достовірних та відтворюваних результатів Запобігання шахрайства при обробці даних
7.Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.	Знати: • Технологію інформаційно-патентного пошуку • Основи авторського права Етапи та принципи реєстрації авторського права • Технологію отримання патенту	Вміти: • Проводити патентно-інформаційний пошук • Реєструвати право інтелектуальної власності • Впроваджувати наукові досягнення у навчальний процес	Комунікації та дискусії з фахівцями в певній галузі наукової діяльності Адаптувати результати наукових досліджень до освітніх програм навчального процесу.	Відповідальне патентування Регулярне оновлення освітніх програм та змісту навчання
8.Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів	Знати: • Технологію презентації даних у виді постерів та презентацій • Технологія написання статей у національні наукові видання • Вимоги та технологія написання статті до міжнародного рецензованого видання • Перелік видань що індексуються у Scopus Web of Science • Стандарти оформлення наукових робіт	Вміти: • Працювати в Power Point, Prezi, Adobe Photoshop, Adobe Reader • Підготувати презентацію • Підготувати усну доповідь • Написати статтю відповідно до вимог наукового видання	Академічна доброчесність Спілкування з рецензентами та редакцією журналу. Аргументація, критична оцінка, здатність ведення наукової дискусії	Відповідальність за результати наукового дослідження Запобігання плагіату та фальсифікаціям
9.Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності	Знати: • Стандарти вищої освіти за спеціальністю • Основи педагогіки • Дидактичні основи	Вміти: • формулювати цілі навчання та способи їх досягнення • грамотно визначати	Володіння основами дидактики, риторики, аргументації. Застосування методів інтерактивного навчання. Демонструвати лідерство та	Набуття ораторської майстерності. Лідерство. Здатність до само оцінювання та неперервного самовдосконалення Відповідальність за ефективність навчального процесу

	<p>проблемного навчання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетентністний підхід при проектуванні та реалізації освітньої діяльності • Форми організації навчально-пізнавальної діяльності • Принципи студент-орієнтованого навчання • Програму та зміст дисципліни, що буде викладати 	<p>зміст навчання та форми контролю</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати новітні педагогічні технології; • моніторувати та управляти процесом навчання • використовувати сучасні інформаційні технології для оптимізації навчання 	управляти процесом навчання	
10.Здатність до лідерства, керування колективом	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теорію комунікацій • Механізми ефективного управління • Психологію лідерства 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формувати ефективні комунікації • Керувати колективом 	Здатність до комунікацій та керування різними групами, вміння надихати та мотивувати студентів та колег	Ініціативність, Лідерство та здатність до керування, Самореалізація
11. Дотримання етики та академічної доброчесності	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дослідницьку етику • Правові основи авторського права • Принципи запобігання плагіату, фальсифікацій та корупційних дій 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно виконувати освітню та наукову діяльність • Викладати свої погляди • Приймати власні рішення • Використовувати інформаційні технології для визначення ознак плагіату 	Доброчесне та відповідальне виконання освітньої та наукової діяльності, Отримання довіри та поваги серед колег та студентів	Відповідальність за результати діяльності. Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії. Запобігання плагіату, фальсифікаціям та корупційним діям

IV. Результати навчання

Програмні результати	Компетентності
----------------------	----------------

навчання	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.																	
	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові компетентності)											
	Здатність до підвищення професійної кваліфікації	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати ідеї.	Здатність розробляти та управляти проєктами	Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт			Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою	Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком	Здатність формувати дослідницьке питання, розробляти проєкт наукового дослідження	Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань	Володіння сучасними методами наукового дослідження	Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та	Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші	Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові	Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності	Здатність до лідерства, керування колективом
1	2	3	4	5	6			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розвивати власний інтелектуальний та загально культурний рівень, самореалізовуватися	+++	+++	++	+	+	+		+	+		++	++	++	+++	++	+++	+++	++
Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій	++	+++	++	+	+	+		+++	+++	++	+	+	++	+	-	-	+	+
Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формувати питання та визначати шляхи їх рішення	++	+++	+++	+	++	+		+++	+	+++	+++	-	+	-	+	-	-	+
Формувати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження	+	+	+++	++	+	+		++	+++	+++	+++	+	+	-	-	-	-	-
Розробляти дизайн та план наукового дослідження	++	++	++	+++	++	+++		+++	+++	+++	+++	-	-	-	+	-	-	+
Виконувати оригінальне наукове дослідження	+++	+	+	+	++	+++		+++	+	+	++	+++	+++	+	+++	-	+	+++

Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників	++	+	+	+	++	+++		++	+	+	+++	+++	+++	+++	+	-	-	+++
Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проєкту та освітньої діяльності	+++	+++	+++	+	+++	+++		++	+++	-	+	+++	++	+++	++	-	+	++
Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження	++	+++	+++	+	+	+		+++	+++	+	++	+++	+++	++	++	-	-	++
Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство	+	+++	+	+	+	+		+++	+++	-	-	-	-	+++	+++	+++	+	++
Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій	++	+	+	+	+++	+		+++	+	+	+	+	+	+++	+++	+	+	+++
Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері	+	+	+	-	+++	+		++	+++	+								
Організувати освітній процес	+++																	
Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення	+++																	
Організувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)	+++																	
Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами	+																	
Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	+++																	

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання.

«+++» - даний компонент домінує

«++» - даний компонент є достатнім

«+» - даний компонент не вносить істотного внеску

«-» - даний компонент не засвоюється

Аспіранти повинні:

знати:

- загальні відомості про науку та наукові дослідження;
- основи законодавства про наукову та науково-технічну діяльність
- інфраструктуру міжнародного і вітчизняного дослідницького простору
 - правила проведення аналізу науково-технічної інформації та патентного пошуку;
 - основи розробки теоретичних передумов до виконання наукового дослідження;
 - методологію наукових досліджень, їх планування та організацію;
 - основи моделювання процесів, що відбуваються в організмі людини;
 - методика обробки результатів досліджень;
 - вимоги до оформлення результатів наукових досліджень;
 - вимоги до проектних пропозицій та критерії їх успішної реалізації;
 - джерела фінансування наукових проектів;
 - правила зовнішнього та внутрішнього контролю реалізації грантових проектів;
 - програми підтримки індивідуальної мобільності;
 - програми розвитку потенціалу вищої освіти;
 - міжнародні освітні та наукові програми;
 - міжнародне законодавство в сфері грантових та стипендійних програм;
 - фінансово-кредитні та податкові інструменти державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

Вміти здійснювати:

- відбирати та аналізувати інформацію з теми наукового дослідження, формулювати його мету й задачі;
- планувати і проводити експериментальні дослідження, обробляти результати вимірювань та оцінювати їх погрішності;
- зіставляти результати експериментальних досліджень з теорією та формулювати висновки наукового дослідження;
- складати науковий звіт, доповідь, рецензію за результатами наукового дослідження;
- оформляти заявку на вабо раціоналізаторську пропозицію;
- оцінити потреби, зібрати і проаналізувати інформацію, визначити мету, написати завдання проекту, вміти проводити пошук грантів;
- самостійно визначати пріоритети наукового дослідження, планувати проектну наукову діяльність;
- написати поетапні та підсумкові звіти реалізації проекту.
- аналізувати пропозиції вітчизняних і міжнародних програм підтримки освітньої та наукової діяльності;
- готувати та подавати проектні грантові пропозиції;
- формувати стратегічні партнерства для реалізації досліджень та

впровадження інновацій;

- застосовувати інноваційні та мультидисциплінарні підходи;
- управляти людськими ресурсами, формувати команду та взаємодіяти в проектній групі;
- застосовувати на практиці методологію наукового і проектного менеджменту та управляти ймовірними ризиками;
- обмінюватися науковими знаннями та результатами з урахуванням прав інтелектуальної власності.

мати поняття про:

- стратегічні пріоритети наукових досліджень в Україні;
- дослідницький європейський простір;
- дослідницьку інфраструктуру в Україні;
- законодавство України в сфері освітньої, наукової та науково-технічної діяльності;
- типи грантових програм та можливості співфінансування;
- академічну мобільність
- проектний та фінансовий менеджмент;
- основні складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності;
- алгоритм правової охорони об'єктів патентного права (винаходів, корисних моделей, промислових зразків);
- алгоритм правової охорони засобів індивідуалізації учасників;
- алгоритм правової охорони об'єктів промислової власності (винаходів, знаків для товарів і послуг);
- алгоритм правової охорони об'єктів авторського права (творів літератури, науки та мистецтва);
- права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності;
- вартість предмета ліцензійного договору про передачу прав на використання об'єктів права інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення;
- випадки порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності.

2. Інформацій обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **45 годин 1,5 кредиту ЄКТС**.

Модуль 1.

Написання, фінансування та управління науковими проектами.

Модуль 2.

Реєстрація прав інтелектуальної власності.

3. Структура навчальної дисципліни (Всього – 45 годин (1,5 кредитів ECTS ((2 семестр 1 року навчання), в тому числі лекції (Л) – 20, практичні заняття (Пр) – 2 години, семінари (С) – 8 годин, самостійна робота (С.Р.) – 15 години)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	Пр	С	Інд.	С.Р.		Л	Пр	С	Інд.	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Написання, фінансування та управління науковими проектами												
Змістовий модуль 1. Методологічні основи проведення наукових досліджень. Організація проведення науково-дослідних та дисертаційних робіт. Організаційна, дослідна та завершальна стадія науково-дослідного процесу. Аналіз та узагальнення одержаних наукових даних. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу.												
Тема 1. Наука як система знань та сфера людської діяльності. Поняття, зміст, мета, функції науки. Етапи становлення і розвитку науки. Наукознавство та його основні розділи. Форми організації та управління наукою. Національна система класифікації наук. Система підготовки наукових кадрів в Україні. Закон про наукову і науково-технічну діяльність. Методологічні основи наукового пізнання та творчості. Методи активізації творчого мислення. Наукове дослідження та його методологія. Методи наукових досліджень. Гіпотези в наукових дослідженнях та їх доведення. Експеримент в наукових дослідженнях. Математичне планування експерименту.	4	2				2	4	2				2
Тема 2. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Основні	3,5	2	0,5			1	3,5	2	0,5			1

<p>поняття та терміни. Типи наукових документів та сфера їх створення і використання. Закономірності зростання, розпорошення та старіння наукових документів і аналіз інформаційних потоків. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу.</p> <p>Організація та проведення наукових досліджень. Організаційна стадія науково-дослідного процесу.</p> <p>Алгоритм науково-дослідного процесу. Етапи конкретизації теми, мети і завдань наукового дослідження та попереднього визначення теоретичних послань і організаційно-методичної підготовки наукового дослідження.</p>												
<p>Тема 3. Організація та проведення наукових досліджень. Дослідна стадія науково-дослідного процесу. Методологія проведення описових, аналітичних та експериментальних досліджень. Аналіз одержаних даних. Описова статистика. Тестування гіпотези – безперервні та дискретні перемінні. Застосування комп'ютерних програм</p>	4	2	1		1	4	2	1			1	
<p>Тема 4. Організація та проведення наукових досліджень. Завершальна стадія науково-дослідного процесу. Основні етапи узагальнення, апробації та реалізації результатів дослідження. Оцінка ефективності наукових досліджень.</p>	3,5	2	0,5		1		3,5	0,5			1	
<p><i>Разом за змістовим модулем 1</i></p>	15	8	2		5	15	8	2			5	
<p>Змістовий модуль 2. Державне регулювання та фінансове забезпечення у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Грантова підтримка наукової і науково-технічної діяльності Види та напрями грантової підтримки Національного фонду досліджень України. Підготовка проекту на одержання гранту (генерування ідеї, інформаційний пошук, стратегічне планування, формування проектної команди, написання резюме та мотиваційного есе, цілі та завдання проекту, критерії оцінювання. Індикатори результативності, бюджет, моніторинг та аудит проекту, поширення результатів проекту тощо).</p>												
<p>Тема 5. Основи проектного менеджменту. Планування проектної</p>	4	2		1		1	4	2		1	1	4

<p>діяльності. Інноваційна складова проектів. Кадровий менеджмент, формування проектної команди. Ефективна реалізація проектних рішень. Типи активностей. Методологія та технології управління проектами. Тайм-менеджмент освітніх та наукових проектів. Типи ресурсів. Інформаційні системи в управлінні проектом. Діловодство. Типи договорів про науково-технічне співробітництво.</p>											
<p>Тема 6. Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності. Державна дослідницька інфраструктура в Україні. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності. Європейський дослідницький простір. Економічні, соціальні та правові гарантії наукової і науково-технічної діяльності, свободи наукової творчості в Україні. Правовий статус суб'єктів наукової діяльності. Залучення ресурсів на наукові дослідження. Державна реєстрація проектів. Статус та завдання Національного фонду досліджень України. Види та напрями грантової підтримки Національного фонду досліджень України. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт. Грантова підтримка наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету. Фінансування наукових проектів. Джерела формування бюджету проекту. Фінансово-кредитні та податкові інструменти державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності. Допустимі витрати. Одинична вартість</p>	4	2	1	1	4	2	1	1	4		

витрат.											
<p>Тема 7. Академічна мобільність. Наукове відрядження. Фінансування витрат, пов'язаних із науковим дослідженням. Порядок наукового стажування. Строки, фінансування витрат, пов'язаних із науковим стажуванням. Ступенева мобільність. Кредитна мобільність.</p> <p>Інтернаціоналізація наукових досліджень. Класифікація грантових програм. Законодавче регулювання міжнародної технічної допомоги. Єдина система залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги.</p> <p>Написання наукового проекту. Генерування ідеї. Інформаційний пошук. Стратегічне планування і підготовка проектної пропозиції. Формування проектної команди. Написання резюме та мотиваційного есе. Цілі та завдання проекту. Критерії оцінювання та результативності. Бюджет проекту. Моніторинг та аудит проекту. Поширення результатів проекту.</p>	7	2	2	3	7	2	2	3			
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	15	6	4	5	15	6	4	5			
Модуль 2 Реєстрація прав інтелектуальної власності.											
Змістовий модуль 1. Право на одержання патенту, право авторства. Реалізація патентних прав. Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій.											
<p>Тема 8. Система інтелектуальної власності. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальної власності та її місце і роль в економічному та соціальному розвитку суспільства. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Система інтелектуальної власності в Україні та за кордоном. Правова охорона авторських прав і патентне право.</p>	5	2	2	1	5	1	2	2	1		

<p>Тема 9. Захист прав інтелектуальної власності. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності та власників авторського права. Система захисту прав інтелектуальної власності, її призначення та основні завдання.</p> <p>Авторське право і суміжні права. Права та обов'язки власників авторського права. Система захисту авторських і суміжних прав її призначення та основні завдання.</p>	5	2	1		2	6	2	2		2	
<p>Тема 10. Право на одержання патенту, право авторства. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Подання заявки та оформлення патенту України на винахід. Патентні дослідження.</p> <p>Реалізація патентних прав. Права та обов'язки власника патенту на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Обмеження прав власника патенту. Взаємовідносини співвласників патенту.</p> <p>Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій. Секрети виробництва (ноу-хау). Підготовка пропозицій про продаж ліцензій. Ліцензійний паспорт. Покупка іноземних ліцензій. Патентна інформація та патентна частота об'єктів техніки.</p>	5	2	1		2	7	2	2		3	
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	15	6	4		5	15	6	4		5	
Диференційований залік з навчальної дисципліни: «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності»											
Усього годин за дисципліну	45	20	2	8		15	45	20	2	8	15

4. Теми лекцій

МОДУЛЬ 1 НАПИСАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	<p>Наука як система знань та сфера людської діяльності. Поняття, зміст, мета, функції науки. Етапи становлення і розвитку науки. Наукознавство та його основні розділи. Форми організації та управління наукою. Національна система класифікації наук. Система підготовки наукових кадрів в Україні. Закон про наукову і науково-технічну діяльність.</p> <p>Методологічні основи наукового пізнання та творчості. Методи активізації творчого мислення. Наукове дослідження та його методологія. Методи наукових досліджень. Гіпотези в наукових дослідженнях та їх доведення. Експеримент в наукових дослідженнях. Математичне планування експерименту.</p>	2
2.	<p>Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Основні поняття та терміни. Типи наукових документів та сфера їх створення і використання. Закономірності зростання, розпорошення та старіння наукових документів і аналіз інформаційних потоків.</p> <p>Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Організація та проведення наукових досліджень. Організаційна стадія науково-дослідного процесу. Алгоритм науково-дослідного процесу. Етапи конкретизації теми, мети і завдань наукового дослідження та попереднього визначення теоретичних посилань і організаційно-методичної підготовки наукового дослідження.</p>	2
3.	<p>Організація та проведення наукових досліджень. Дослідна стадія науково-дослідного процесу.</p> <p>Методологія проведення описових, аналітичних та експериментальних досліджень. Аналіз одержаних даних. Описова статистика. Тестування гіпотези – безперервні та дискретні перемінні. Застосування комп'ютерних програм.</p>	2
4.	<p>Організація та проведення наукових досліджень. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.</p> <p>Основні етапи узагальнення, апробації та реалізації результатів дослідження. Оцінка ефективності наукових досліджень.</p>	2
5.	<p>Основи проектного менеджменту.</p> <p>Планування проектної діяльності. Інноваційна складова проектів. Кадровий менеджмент, формування проектної команди. Ефективна реалізація проектних рішень. Типи активностей. Методологія та технології управління проектами. Тайм-менеджмент освітніх та наукових проектів. Типи ресурсів. Інформаційні системи в управлінні проектом. Діловодство. Типи договорів про науково-технічне співробітництво.</p>	2
6.	<p>Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності.</p> <p>Державна дослідницька інфраструктура в Україні. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності. Європейський дослідницький простір. Економічні, соціальні та правові гарантії наукової і науково-технічної діяльності, свободи наукової творчості в Україні. Правовий статус</p>	2

	<p>суб'єктів наукової діяльності. Залучення ресурсів на наукові дослідження. Державна реєстрація проектів. Статус та завдання Національного фонду досліджень України. Види та напрями грантової підтримки Національного фонду досліджень України. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт.</p> <p>Грантова підтримка наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету. Фінансування наукових проектів.</p> <p>Джерела формування бюджету проекту.</p> <p>Фінансово-кредитні та податкові інструменти державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності. Допустимі витрати. Одинична вартість витрат.</p> <p>Академічна мобільність та інтернаціоналізація наукових досліджень.</p>	
7.	<p>Академічна мобільність.</p> <p>Наукове відрядження. Фінансування витрат, пов'язаних із науковим дослідженням. Порядок наукового стажування. Строки, фінансування витрат, пов'язаних із науковим стажуванням. Ступенева мобільність.</p> <p>Кредитна мобільність.</p> <p>Інтернаціоналізація наукових досліджень.</p> <p>Класифікація грантових програм. Законодавче регулювання міжнародної технічної допомоги. Єдина система залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги.</p>	2
РАЗОМ		14

МОДУЛЬ 2 РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	<p>Система інтелектуальної власності.</p> <p>Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальної власності та її місце і роль в економічному та соціальному розвитку суспільства. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності.</p> <p>Система інтелектуальної власності в Україні та за кордоном. Правова охорона авторських прав і патентне право.</p>	2
2.	<p>Захист прав інтелектуальної власності. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності та власників авторського права. Система захисту прав інтелектуальної власності, її призначення та основні завдання.</p> <p>Авторське право і суміжні права.</p> <p>Права та обов'язки власників авторського права. Система захисту авторських і суміжних прав її призначення та основні завдання.</p>	2
3.	<p>Право на одержання патенту, право авторства.</p> <p>Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Подання заявки та оформлення патенту України на винахід. Патентні дослідження.</p> <p>Реалізація патентних прав.</p> <p>Права та обов'язки власника патенту на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Обмеження прав власника патенту. Взаємовідносини співвласників патенту.</p>	2

	Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій. Секрети виробництва (ноу-хау). Підготовка пропозицій про продажу ліцензій. Ліцензійний паспорт. Покупка іноземних ліцензій. Патентна інформація та патентна частота об'єктів техніки.	
РАЗОМ		6

5. Теми семінарських занять

МОДУЛЬ 1 НАПИСАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ

№ п/п	Тема семінару	Кількість годин
1.	Основи проектного менеджменту. Планування проектної діяльності. Інноваційна складова проектів. Кадровий менеджмент, формування проектної команди. Ефективна реалізація проектних рішень. Типи активностей. Методологія та технології управління проектами. Тайм-менеджмент освітніх та наукових проектів. Типи ресурсів. Інформаційні системи в управлінні проектом. Діловодство. Типи договорів про науково-технічне співробітництво.	1
2.	Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності. Державна дослідницька інфраструктура в Україні. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності. Європейський дослідницький простір. Економічні, соціальні та правові гарантії наукової і науково-технічної діяльності, свободи наукової творчості в Україні. Правовий статус суб'єктів наукової діяльності. Залучення ресурсів на наукові дослідження. Державна реєстрація проектів. Статус та завдання Національного фонду досліджень України. Види та напрями грантової підтримки Національного фонду досліджень України. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт. Грантова підтримка наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету. Фінансування наукових проектів. Джерела формування бюджету проекту. Фінансово-кредитні та податкові інструменти державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності. Допустимі витрати. Одинишна вартість витрат.	1
3.	Академічна мобільність. Наукове відрядження. Фінансування витрат, пов'язаних із науковим дослідженням. Порядок наукового стажування. Строки, фінансування витрат, пов'язаних із науковим стажуванням. Ступенева мобільність. Кредитна мобільність. Інтернаціоналізація наукових досліджень. Класифікація грантових програм. Законодавче регулювання міжнародної технічної допомоги. Єдина система залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги. Написання наукового проекту. Генерування ідеї. Інформаційний пошук. Стратегічне планування і підготовка проектної пропозиції. Формування проектної команди. Написання резюме та мотиваційного	2

	есе. Цілі та завдання проекту. Критерії оцінювання та результативності. Бюджет проекту. Моніторинг та аудит проекту. Поширення результатів проекту.	
4.	. Система інтелектуальної власності. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальної власності та її місце і роль в економічному та соціальному розвитку суспільства. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Система інтелектуальної власності в Україні та за кордоном. Правова охорона авторських прав і патентне право.	2
5.	Захист прав інтелектуальної власності. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності та власників авторського права. Система захисту прав інтелектуальної власності, її призначення та основні завдання. Авторське право і суміжні права. Права та обов'язки власників авторського права. Система захисту авторських і суміжних прав її призначення та основні завдання.	1
6.	Право на одержання патенту, право авторства. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Подання заявки та оформлення патенту України на винахід. Патентні дослідження. Реалізація патентних прав. Права та обов'язки власника патенту на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Обмеження прав власника патенту. Взаємовідносини співвласників патенту. Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій. Секрети виробництва (ноу-хау). Підготовка пропозицій про продаж ліцензій. Ліцензійний паспорт. Покупка іноземних ліцензій. Патентна інформація та патентна частота об'єктів техніки.	1
РАЗОМ		8

МОДУЛЬ 2 РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

№ п/п	Тема семінару	Кількість годин
1.	Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Подання заявки та оформлення патенту України на винахід. Патентні дослідження. Права та обов'язки власника патенту на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Обмеження прав власника патенту. Взаємовідносини співвласників патенту.	2

6. Теми практичних занять

**МОДУЛЬ 1 НАПИСАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ
НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ**

№ п/п	Тема практичного заняття	Кіль- кість годин
1.	<p>Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Основні поняття та терміни. Типи наукових документів та сфера їх створення і використання. Закономірності зростання, розпорошення та старіння наукових документів і аналіз інформаційних потоків. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу.</p> <p>Організація та проведення наукових досліджень. Організаційна стадія науково-дослідного процесу. Алгоритм науково-дослідного процесу. Етапи конкретизації теми, мети і завдань наукового дослідження та попереднього визначення теоретичних посилань і організаційно-методичної підготовки наукового дослідження</p>	0,5
2	<p>Тема 3. Організація та проведення наукових досліджень. Дослідна стадія науково-дослідного процесу. Методологія проведення описових, аналітичних та експериментальних досліджень. Аналіз одержаних даних. Описова статистика. Тестування гіпотези – безперервні та дискретні перемінні. Застосування комп'ютерних програм</p>	1
3	<p>Тема 4. Організація та проведення наукових досліджень. Завершальна стадія науково-дослідного процесу. Основні етапи узагальнення, апробації та реалізації результатів дослідження. Оцінка ефективності наукових досліджень.</p>	0,5
РАЗОМ		4

7. Самостійна робота

**МОДУЛЬ 1 НАПИСАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ
НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ**

№ п/п	Тема лекції	Кіль- кість годин
1.	<p>Наука як система знань та сфера людської діяльності. Поняття, зміст, мета, функції науки. Етапи становлення і розвитку науки. Наукознавство та його основні розділи.</p>	2

	<p>Форми організації та управління наукою. Національна система класифікації наук. Система підготовки наукових кадрів в Україні. Закон про наукову і науково-технічну діяльність.</p> <p>Методологічні основи наукового пізнання та творчості. Методи активізації творчого мислення. Наукове дослідження та його методологія. Методи наукових досліджень. Гіпотези в наукових дослідженнях та їх доведення. Експеримент в наукових дослідженнях. Математичне планування експерименту.</p>	
2.	<p>Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Основні поняття та терміни. Типи наукових документів та сфера їх створення і використання. Закономірності зростання, розпорошення та старіння наукових документів і аналіз інформаційних потоків. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Організація та проведення наукових досліджень. Організаційна стадія науково-дослідного процесу. Алгоритм науково-дослідного процесу. Етапи конкретизації теми, мети і завдань наукового дослідження та попереднього визначення теоретичних посилань і організаційно-методичної підготовки наукового дослідження.</p>	1
3.	<p>Організація та проведення наукових досліджень. Дослідна стадія науково-дослідного процесу.</p> <p>Методологія проведення описових, аналітичних та експериментальних досліджень. Аналіз одержаних даних. Описова статистика. Тестування гіпотези – безперервні та дискретні перемінні. Застосування комп'ютерних програм.</p>	1
4.	<p>Організація та проведення наукових досліджень. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.</p> <p>Основні етапи узагальнення, апробації та реалізації результатів дослідження. Оцінка ефективності наукових досліджень.</p>	1
5.	<p>Основи проектного менеджменту.</p> <p>Планування проектної діяльності. Інноваційна складова проектів. Кадровий менеджмент, формування проектної команди. Ефективна реалізація проектних рішень. Типи активностей. Методологія та технології управління проектами. Тайм-менеджмент освітніх та наукових проектів. Типи ресурсів. Інформаційні системи в управлінні проектом. Діловодство. Типи договорів про науково-технічне співробітництво.</p>	1
6.	<p>Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і</p>	1

	<p align="center">науково-технічної діяльності.</p> <p>Державна дослідницька інфраструктура в Україні. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності. Європейський дослідницький простір. Економічні, соціальні та правові гарантії наукової і науково-технічної діяльності, свободи наукової творчості в Україні. Правовий статус суб'єктів наукової діяльності. Залучення ресурсів на наукові дослідження. Державна реєстрація проектів. Статус та завдання Національного фонду досліджень України. Види та напрями грантової підтримки Національного фонду досліджень України. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт.</p> <p>Грантова підтримка наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету. Фінансування наукових проектів. Джерела формування бюджету проекту. Фінансово-кредитні та податкові інструменти державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності. Допустимі витрати. Одинична вартість витрат. Академічна мобільність та інтернаціоналізація наукових досліджень.</p>	
7.	<p align="center">Академічна мобільність.</p> <p>Наукове відрядження. Фінансування витрат, пов'язаних із науковим дослідженням. Порядок наукового стажування. Строки, фінансування витрат, пов'язаних із науковим стажуванням. Ступенева мобільність. Кредитна мобільність.</p> <p align="center">Інтернаціоналізація наукових досліджень.</p> <p>Класифікація грантових програм. Законодавче регулювання міжнародної технічної допомоги. Єдина система залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги.</p>	3
РАЗОМ		10

МОДУЛЬ 2 РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	<p align="center">Система інтелектуальної власності.</p> <p>Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальної власності та її місце і роль в економічному та соціальному розвитку суспільства. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Система інтелектуальної власності</p>	1

	в Україні та за кордоном. Правова охорона авторських прав і патентне право.	
2.	Захист прав інтелектуальної власності. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності та власників авторського права. Система захисту прав інтелектуальної власності, її призначення та основні завдання. Авторське право і суміжні права. Права та обов'язки власників авторського права. Система захисту авторських і суміжних прав її призначення та основні завдання.	2
3.	Право на одержання патенту, право авторства. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Подання заявки та оформлення патенту України на винахід. Патентні дослідження. Реалізація патентних прав. Права та обов'язки власника патенту на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Обмеження прав власника патенту. Взаємовідносини співвласників патенту. Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій. Секрети виробництва (ноу-хау). Підготовка пропозицій про продаж ліцензій. Ліцензійний паспорт. Покупка іноземних ліцензій. Патентна інформація та патентна частота об'єктів техніки.	2
РАЗОМ		5

8. Індивідуальні завдання

Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, подання заявки та оформлення патенту України на винахід, написання рефератів, підготовка доповідей на засіданнях наукових конференцій, підготовка наукових статей, раціоналізаторських пропозицій, патентів, методичних рекомендацій, інформаційних листів, галузевих нововведень. Підготовка аплікаційного пакету документів, підготовка проектної заявки, розрахунок бюджету наукового проекту, написання резюме виконавців проекту та мотиваційного есе, підготовка індивідуальних заявок на конкурси та стипендіальні програми.

9. Завдання для самостійної роботи

Завдання для самостійної роботи регламентовані планом проведення самостійної роботи і передбачають самостійне оволодіння основами навчальної дисципліни «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності».

10. Методи навчання

Основні організаційні форми навчання: лекції, практичні заняття, підсумкові заняття, модульний контроль, використання дистанційного навчання із залученням аспірантів до міжнародновизнаних курсів та освітніх ресурсів, тренінги з проектного та фінансового менеджменту, фадрайзингу, моделювання, ділові ігри тощо.

11. Методи контролю

Поточний контроль, підсумковий контроль змістових модулів, підсумковий модульний (семестровий) контроль. Форма поточного контролю обирається науковим керівником та керівником відділу аспірантури та докторантури. За умов успішного завершення курсу та досягнення мети й завдань навчання аспірант отримує сертифікат, у якому зазначено назву навчального курсу, перелік набутих навичок та вмінь, а також рівень їх опанування. Оцінка засвоєння окремих тем (поточний контроль) проводиться на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей, оцінка засвоєння модуля – здійснюється на останньому навчальному занятті модуля на підставі використання таких засобів виявлення рівня підготовки аспірантів, як: комп'ютерне тестування, усне та письмове опитування, оцінка якості проектної пропозиції тощо.

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання.

Система оцінювання навчальної діяльності аспіранта здійснюється відповідно до вимог навчальної програми та інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності при кредитно- трансферній (модульній) системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (2005).

Поточна навчальна діяльність аспірантів контролюється на практичних заняттях відповідно з конкретними цілями та під час виконання самостійної роботи. Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється після його завершення. Оцінка успішності аспіранта з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою згідно з системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

13. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Форма контролю і система оцінювання відповідно до вимог програми дисципліни та інструкції прийнятої рішенням Вченої ради. Протокол №2 від 28.09.2010 р.

Оцінка за модуль визначається, як сума оцінок поточної успішності (згідно шкали перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали), прийнятої рішенням Вченої радт ВНМУ. Протокол №2 від 28.09.2010 р.

Максимальна кількість балів, що присвоюється аспірантам при засвоєнні модуля – 200 балів, у тому числі за поточну діяльність – 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно конкретним цілям теми, під час індивідуальної роботи викладача зі аспірантом

для тих тем, які аспірант опрацює самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної та практичної підготовки.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність аспіранта виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою, які потім конвертуються у бали. Застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали. У кінці кожного модуля вираховується середня арифметична оцінка серед всіх оцінок поточної успішності до сотої частини бала. Після цього середня арифметична традиційної оцінки згідно шкали перерахунку (Наказ № 396 від 28.10.2010 р. по ВНМУ ім. М.І. Пирогова) конвертується у бали. Наприклад, середня арифметична складає 5,00. Згідно шкали перерахунку це відповідає 120 балам, і складає максимальну кількість, яку може набрати аспірант при вивченні модуля за поточну навчальну діяльність.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати аспірант при вивченні модуля, визначають шляхом конвертації середньої арифметичної 3,00, що відповідає 72 балам. Тобто, це найменша кількість балів, яка дозволяє аспіранту складати підсумковий модульний контроль.

Модульний підсумковий контроль. Модульний підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення модуля. До підсумкового контролю допускаються аспіранти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки.

Максимальна кількість балів підсумкового контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо аспірант набрав *на менше 50 балів*.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи. Бали за індивідуальні завдання нараховуються аспіранту лише при успішному їх виконанні. Кількість балів, які нараховуються за різні види індивідуальних завдань залежать від їх об'єму й значущості, але становить не більше 10 балів. Вони додаються до суми балів, набраних аспірантом за поточну навчальну діяльність, або до підсумкової оцінки з дисципліни за рішенням кафедри. Додаткові бали нараховуються за призові місця на внутрішньоуніверситетських, міжуніверситетських та міжнародних олімпіадах і конференціях, публікацію наукових праць, отримання позитивних рішень на корисні моделі, патенти, нововведення, виготовлення й створення схем, таблиць, відеофільмів, тощо.

Оцінювання дисципліни:

Згідно рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012 у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова вводяться іспити.

1. Для всіх модулів окрім останнього бали за *Поточну успішність* (ПУ) та *Підсумковий модульний контроль* (ПМК) вносяться у відомості (відомість ПМК).

2. Останній ПМК є диференційованим іспитом Поточну успішність за

останній модуль вноситься у відомість іспиту (Форма № Н - 5.03) без змін згідно 120-бальної системи (від 72 балів (оцінка 3) до 120 балів (оцінка 5)).

3. Іспит проводиться згідно розкладу екзаменаційної сесії.

Оцінка за іспит відповідає шкалі:

Оцінка «5» - 80-71 балів

Оцінка «4» - 70-61 балів

Оцінка «3» - 60-50 балів

4. Іспит приймає екзаменаційна комісія у складі: екзаменатор (за наказом), члени комісії (представник деканату або кафедри) та науковий керівник.

5. Отримані бали відповідають фіксованій шкалі оцінок:

Оцінка «5» – 200-180 балів

Оцінка «4» – 179,9-160 балів

Оцінка «3» – 159,9-122 балів

Іспит не є остаточною оцінкою за дисципліну. Остаточна оцінка за дисципліну (бали / категорія / традиційна оцінка) отримується після ранжування дисципліни в програмі «Контингент».

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів) для дисциплін, що закінчуються підсумковим модульним контролем (ПМК), прийнята рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10

**Шкала оцінювання іспитів згідно рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012 р.:
національна та ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену	Для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E		
	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

- Тексти та конспекти лекцій
- Методичні розробки для аспірантів з практичних занять
- Методичні розробки для аспірантів із самостійної позааудиторної роботи
- Технічні засоби навчання: комп'ютери.

15. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Закон України про “Вищу освіту”
2. Закон України “Про наукову та науково-технічну діяльність”
3. Постанова КМУ № 579 від 12.08.15 року «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»
4. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю. М. Рашкевича, Ж. В. Таланової. – Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015.- 106с.
5. Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions
6. Архангельский С. И. Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы. – М.: Высш. шк., 1980. – 368 с.
7. Белуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
8. Белуха Н. Т. Основы научных исследований в экономике: – К.: Вища школа, 1985. – 215 с.
9. Белуха Н. Т. Практикум по основам научных исследований. – К.: Киев. торг.-экон. ин-т., 1980. – 82 с.
10. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2006. – 520 с.
11. Білуха М. Т. Основы научных исследований: Підручник. – К.: Вища школа, 1997. – 271 с.
12. Грищенко І. М., Григоренко О. М, Борисенко В. О. Основы научных исследований. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 186 с.
13. Грушко І. М., Сиденко В. М. Основы научных исследований. – Харьков: Изд-во Харьков. ун-та, 1983. – 200 с.
14. Економічна статистика: Навч. посіб. / О.І. Кулинич / М-во освіти і науки. – Хмельницький: Поділля, 2000. – 286 с.
15. Захожай А. Б. Основы научных исследований: Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: МАУП, 2005. – 176 с.
16. Філіпченко А. Ф. Методологія економічних досліджень: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – К.: ІНВ КНУ ім. Т. Шевченка, 2005. – 195 с.
17. Інтелектуальна власність: словник-довідник / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – У 2-х т.: Том 1. Авторське право і суміжні права / За ред. О. Д. Святоцького, В. С. Дроб'язка – К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 2000. – 356 с.
18. Промислова власність / За ред. О. Д. Святоцького, В. Л. Петрова – К.:Видавничий дім “Ін Юре”, 2000. – 272 с.
19. Жаров В.О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності”, 2002. – 188 с.

20. Цыбулев П. Н., Денисюк В. А. Оценка интеллектуальной собственности:– К.: УкрИНТЭИ – 2002. – 216 с.
21. Кобилянський Л. С. Управління проектами: Навч. посібник.-: МАУП, 2002 .- 200 с.
22. Мазур І. І., Шапіро В. Д. Управління проектами. – Вища школа, 2001.
23. Пінто Д. К. Управління проектами / Переклад з англ. Під редакцією В. Н. Фунтова – СПб.:Петербург, 2004. – 464с.
24. Horizon 2020 - The framework programme for research and innovation (brussels, xxx com(2011) 808/3)
25. Proposal for a regulation of the european parliament and of the council establishing horizon 2020 – The framework programme for research and innovation (2014-2020) (Brussels, xxx, com(2011) 809/3)

Допоміжна:

1. Економічне стимулювання науково-технічного прогресу в умовах трансформації економіки до ринку / О.Д. Рябченко // Вісн. Укр. акад. банк, справи, 2001. – № 1. – С. 9-11.
2. Капица П.Л. Эксперимент, теория, практика. – М.: Наука, 1977. – 420 с.
3. Костюков В.Н. Методологія наукового дослідження. – К.: Вища школа, 1976. – 215 с.
4. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Г.А. Основы научных исследований. – К.: Знання, 2001. – 113 с.
5. Основы научных исследований: Учебник для техн. вузов / В.И. Кругов, И.М. Грушко, В.В. Попов и др. / Под ред. В.И. Крутова, В.В. Попова. – М.: Высш. школа, 1989. – 306 с.
6. Пижурин А.А. Основы научных исследований. – М.: Высш. школа, 1999. – 178 с.
7. Попов В.Н. Основы научных исследований. — К.: Выща школа, 1982. – 200 с.
8. Попов В.Н., Бланк И.А., Иваницкий В.И. Основы научных исследований. – К.: Высш. школа, 1982. – 200 с.
9. Рохтваргер А.Е., Шевяков А.Ю. Математическое планирование научно-технических исследований. – М.: Наука, 1975. – 440 с.
10. Рузавин Г.И. Методы научного исследования. – М.: Мысль, 1975. – 237 с.
11. Сидоренко В. К., Дмитренко П.В. Основы наукових досліджень: Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти. – К. : РНЦ “ДІНІТ”, 2000. – 260 с.
12. Синергетичні принципи освіти та науки / О.В. Чалий / АПН України. Нац. мед. ун-т ім. О.О.Богомольця. – К.: Знання, 2000. – 253 с.
13. Сучасні уявлення про наукову продукцію, науково-метричні методи її оцінки, шляхи покращання її семантичних ознак: Матеріали наук.-практ. конф., м. Київ, трав. 2001 р. / Укр. центр наук. мед. інформації та патент.-ліценз. роботи (Укрмедпатент-інформ) / Ред. А.Р. Уваренко. – К.:Знання, 2001. – 116 с.

16. Інформаційні ресурси

Сайт кафедри: <http://vntmu.edu.ua/кафедра-загальної-гігієни-та-екології>

<http://moz.gov.ua>

<http://health.gov.ua/>

European Commission -Directorate General Education & Culture (DG EAC)

<http://ec.europa.eu/erasmus-plus>

European Commission -Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA)

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

National Agencies

<http://ec.europa.eu/erasmus-plus/na>

<https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi>

<http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html>

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:en.pdf>

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators

<http://epp.eurostat.ec.europa>

<http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx>

http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf

<https://europass.cedefop.europa.eu/en/home> European Charter for Researchers and Code of Conduct for the Recruitment of Researchers” (“Charter & Code”)

<http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/rights/europeanCharter>